

వరినీయలవ తలవంచేవారు రెండు రవాల. సమాధానపడి జీవితం కొన సాగించగలవాడు ఉన్నంతలో ఉత్తములు. రెండవ రకానికి చెందినవారు ఆహం చింతకులేరు.

“నీకు ఈవేరెవరు పెట్టారు?”

సుదర్శనం తొలి రాత్రి గుమ్మండ్లగూడెం విలబడ్డ బిర్యం సుందరిని మొదటిసారిగా ఈ ప్రశ్నలో పంకరించాడు. అమెకు ఏం మాట్లాడాలో తెలియలేదు. అతను దగ్గరకు తీసుకుంటాడే, ఏదో ప్రేమగా పంకరిస్తాడే ఎన్నో ఆశల వలన తన హృదయాన్ని విక్సించుకున్న సుందరి, అతని పంకరింపులోనే అవమానపూరిత దోరణి పసిగట్టి చిన్నబోయింది. మూడు వేల పప్పుజాతి పూలతో కుట్టిన పాడు గాటి జడను భజించింది ముందుకు మేముకుని జడకే చూసుకుంటూ, స్త్రీలువల్లె విలబడింది.

“నీ అందానికి ఆ పూలజడకూడా ఎందుకు? నీ జడలో పెట్టుటంకన్నా ఆ పెంబుకుప్పమీద పోస్ట్ వయం! దారే పోయేవార్లకన్నా వాసన కలుగజేస్తుంది!”

సుదర్శనం తన ఉపికిని పంపించలేకపోతున్నాడని తెలుసుకుంది. మొదటిది తలుపు తీయబోయింది. జయలు గొల్లెం! సుదర్శనం పకపక నవ్వాడు. ఎంతో హృదయవిదారకంగా ధ్వనించింది ఆ నవ్వు! సుందరి విస్మిత దృష్టితో భర్తవైపు చూసింది.

“మనిద్దరికీ ఈ వెర తప్పదు! గోడవార తుంగవారి ఉంది, చూడు! అది పరుచుకుని పడుకో!” టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్లి, గజకూజాలోని నీళ్ళ గ్లాసులోనికి వంపుకుని, గడగడా త్రాగి మళ్ళీ సుంచందగ్గరకువచ్చి కూర్చున్నాడు. సుందరి చాన పరుచుకుని జడ మడుచుకుని దానిమీద తల పెట్టుకుని వంపుగా పడుకొంది. సుదర్శనానికి గుండెల్లో ఏమిటోగా మంట ప్రారంభమయింది. తనను ఎవ్వరో బలవంతంగా వంచించినట్లు బాధ పట్టుకుంది. చేతిలో కత్తి పుచ్చుకుని తనకు ఈ పెళ్ళి జరిపించిన వాళ్ళనందరినీ వరసనే వరుక్కుపోవా అన్నంత కష్టం, క్రోధోద్వేగమూ కలిగాయి. సిగరెట్టుకోసం లాల్సీ జేబు తడిచాడు. ఎర్రని

కష్టమందరి కేవలసీ.అప్పారావు

ఉలిపిరి కాగితంలో మల్లబడిన కాసు పొట్టాం చేతికి తగిలింది. తీసి విప్పాడు. వచ్చగా తరతర మెరుస్తున్నది బంగారు వరసను. ఆ మెరుస్తున్న కాసును ఆ పల్నాని తెల్లని జరిపీర వెంసుకు ముడెయ్యాలని పెద్దల మాచు! సుదర్శనం వచ్చి కొరక్కున్నాడు. ఆ ప్రయత్నంగా సుందరి వైపు చూశాడు. రెవరె లాడుతున్న పసుటె వెంసులోంచి కొరకంను రంగులో ఉన్న అమె తెల్లని సదుమీడుగా చాపమీడుకు ప్రాలి ఉంది. అబ్బ! ఎంత నలుపు! కాకినలుపు! మసీ నలుపు! కుండ నలుపు! తాలాకుతో అమె చేతిమీద గీస్తే క్రిందకు మసీలా రాయిందా అన్నంత వల్లగా ఉన్నది. ఏ! ఏ! ఎల్లా? ఎల్లాగ అమెను పుణించేది? చూస్తూంటే శరీరం జలదరిస్తున్నది. అరచేయి కూడా వల్లగానే ఉంది, క్షమించ రేత రంగులో మన్నా లేకుండా. అబ్బ! ఎల్లా పుట్టించాడు భగవంతుడు? సుందరి! సుందరి! పేరులోపన్నా సుందరత్వం స్ఫురించాలన్న ఆవేదనతో అమె కీ పేరు పెట్టి ఉంటారు, ఆ విద్యాగ్రస్తు తల్లితండ్రులు.

“ఇటు చూడు! ఏదో నీవే!” అన్నాడు. గమ్మున లేచి కూర్చుంది, సుందరి. “లేవక్కర్లా!” వ్యంగ్యంగా అన్నాడు. కుంచించుకుపోయింది సుందరి. అతనిలో ఏదో అరవి జ్వాల రగుల్కొంది. అది మాటలనే మంటలుగా మారి సుందరి మనస్సును, శరీరాన్ని కూడా

నిలువునా దహించాలని ప్రయత్నిస్తున్నది!
 “ఈ కాసు నీ కివ్వాలి! తీసుకో!” మంచం మీద కూర్చునే చాపమీదికి విసిరాడు. మౌనంగా ఆమె కాసు తీసుకుని చెంగుకు ముడేసుకోబోయింది. సుదర్శనం శరీరం కంఠంపై ఉంది. మెదురుచో వేయి. సుత్తులతో మోడుతున్నట్లు బాధ కలిగింది!

“చెంగుకు నేను ముడేశాననుకుంటేకాని తృప్తి లేదా ఏమిటి? పెట్టెలో పడేయి!” చీద రింపుగా అన్నాడు. అడవిల్లులు నోడేలు వేసుకోవలం మొదలుపెట్టిన దగ్గరనుంచి అత్యవసరమస్తువులు ఏమీనా కనబడతే, వెంటనే చెంగుకు కట్టుకుంటారన్న సంగతి సుదర్శనానికి తెలియదు. సుందరి లేచి పెట్టెలో కాసు పడేసి వచ్చి కూర్చుంది. ఆమె తలలో నవ్వుజాబులు సున్నితంగా నవ్వుతున్నాయి. నల్లని చెంపలపై ఆమె చెవుల తెల్లనిరొక్క దుద్దుల తళుకు ప్రతిఫలమిస్తున్నది. సుదులు నయాపైసంత ఎర్రని కుంకుమ కళవళ పడుతున్నది. కిటికీలోంచి నీలాకాశంమీద శుద్ధ నవ్వు చంద్రుడు ఆమె స్త్రీత్వాన్ని చూసి తెల్లబోతున్నాడు.

“నిద్ర రావటంలేదు కామోల్ల! పాపం! కూర్చునే ఉన్నావ్!” ఏదో మాట్లాడాలి. ఆమె మనస్సును తనకువీలయినంతమట్టుకు ముక్కలు ముక్కలుగా కోయాలి అన్నంత కసి అతనిలో గూడు కట్టుకుంటున్నది. సుందరి మాట్లాడాలి. కాని, ఏమని మాట్లాడుతుంది? సబ్బుగా కూర్చుంది.

“నీకు ఆ సున్నితమైన పూలు ముడుచుకుందుకు మన సెల్లా ఒప్పిందీ? ఆ పల్లవి జరీవీర కట్టుకుంటుంటే నీ శరీరం బాధతో ముడుచుకుపోలేదా? నిన్ను అందరూ ‘సుందరి! సుందరి!’ అని పిలుస్తుంటే నీ శిరస్సు సిగ్గుతో క్రిందకు వాలిపోకుండా ఎల్లా నిలబడుతోంది? సున్నెప్పుడయినా నీ ముఖాన్ని అద్దలో చూసుకున్నావా? నీ సుదుటిమీద జాబ్బురంగుకీ, నీ ముఖంరంగుకీ తేడా కన్పడుతుందా? నీ కళ్ళ కాలుకరేఖలు నీ చెంపల రంగుకన్నా భిన్నంగా ఎప్పుడయినా కన్పడినాయా?”

సుందరి మౌనంగా తల వంచుకుని కూర్చుంది. మౌనం అర్థాంగికారం. తనిచ్చిన ఉపన్యాసం ఆమెను ఎందుకు గాయపరచలేదో సుదర్శనానికి అర్థం కాలేదు. పట్టుదల పెరగటంతోఅతని మానవ మేధ పై శౌచికపు అంతస్సును జేరుకొని తన బొన్నత్యాన్నినిరూపించ జేసుకుంటున్నది.

“ఇంతకీ నా ఖర్మ! నేను చచ్చేదాకా నీతో గడవవలసినావలం నా పురాకృతం కాకపోతే మరేమనుకోనూ? నిన్ను చూస్తేనే నా ఒళ్ళు ఇలదరిస్తోంది. నాకు చచ్చిపోవాలన్న కోర్కె బలియమైపోతోంది. నీకు నన్ను పదిహేను వేలుపెట్టి కొనుక్కున్నానన్న అసాంభావమేకాని నా మరణబాధ తెలుస్తుందా? తెలుస్తే ఎల్లా గయినా నా విముక్తికి ప్రయత్నిద్దువు. ఆసలు

నీ మనస్సులోకి అందమైన ఆహారాలూ వస్తాయా? నా జీవితానందాన్ని పదిహేనువేలకి అమ్ముకున్నాక నేనెందుకు జీవించాలి? నరే, కానీయే! దీనివల్ల వృద్ధాప్యంతో నా తల్లి, తండ్రి ఇల్లా వాకిలి లేక నిర్వాసితులైపోకుండా కారాధ గలిగాననే తృప్తి నాకు అత్యంతం కలిగిస్తుంది. పుట్టినందుకు, వాళ్ళ నన్ను విద్యావదులు చెప్పించి పెంచినందుకు, వాళ్ళ మాట కాదనకుండా మీ రిచ్చిన పదిహేనువేల రూపాయలతో నీ మెళ్ల మూడు ముక్కావేసి, వాళ్ళ అస్తుల్ని తిక్కగలిగాను. ఇంక వాళ్ళ ఏ బాధరబంది లేకుండా హాయిగా ఉండవచ్చు. వాళ్ళ సేవలు చేసి తరించడానికి కోరి తెచ్చుకున్న కోమలిని ఉండనే ఉంటావు. నేను ఏ చెరువులోనో దూకి చస్తే కాని నా మనస్సు, నిన్ను చూస్తోంటే భగ భగ మండే మనస్సులోని దావాన్ని చల్లారదు.”

చెప్పనలసిందేదో అయిపోయినట్లుగా గోడ వైపు ముఖం పెట్టుకొని ఒత్తిగిలి పడుకున్నాడు సుదర్శనం.

సుందరి బాధగా నిట్టూర్చింది. తన చేతుల కేసి, కాళ్ళ కేసి చూసుకొంది. విజయే. చూసిభరించ లేనంత నల్లగా ఉంది తను! తనను ఎందుకు ఇలా పుట్టించి శిక్షిస్తున్నాడు భగవంతుడు? అందుకు తనేం చెయ్యాలి? చల్లని గాలి విసురుకు కిటికీ తలుపులు ఒకటొక కొట్టుకుంటున్నాయి. ఆమె జ్వలిస్తున్న పృథ్వయంతో గలిచిన అవమానపు స్మృతులు బలంగా చెంరేగి మరింత రంపపుకోత కోస్తున్నాయి.

దనరా వండుగ రోజులు. ఇల్లంతా ఎంతో కలకల్లాడుతూ ఉంది. అందరికన్న ఎక్కువగా సంతోషపడుతూ ఇల్లంతా అలగం తిరుగుతున్నది, వదేళ్ళ సుందరి. తనకు జ్ఞానం వచ్చాక లలితక్క తను ఇంటికి రావటం ఇదే మొదటిసారి. లలితక్కకు పాప కలిగినప్పుడు వచ్చిందట. తనకు జ్ఞానం లేనేలేదు. ఆ సాపకీవుడు నాలుగళ్ళట! ఇంచక్కగా తను ఎత్తుకుని అడుకోవచ్చును. ఇప్పుడు తనతో నేస్తం చెయ్యని పిల్లలందరూ దాన్ని చూస్తూనే ఉడుక్కునిపోతారు. వాకిట్లో బల్కా అగగనే పరుగెత్తుకుని బండి దగ్గరికి వెళ్ళింది. తల్లి, తండ్రి గుమ్మంలో నించుని ఆనందంగా ఆహ్వానించారు లలితమా, భర్తనూ తెల్లగా బంతిలా ఉన్న చిట్టినీ ఆదరంగా ఎత్తుకోబోయింది సుందరి.

“ఏయ్, పిల్లా! ఎవరు నువ్వు? దాన్ని ముట్టుకోకు.” కఠినంగా కసిరాడు లలిత భర్త. నాలుగళ్ళ చిట్టి గునగున నడిచి తల్లి కాళ్ళను గట్టిగా చుట్టుకొని బిగ్గరగా ఏడుచూసింది. సుందరి చిన్నబోయి లిక్కగా చూస్తూ నిలబడిపోయింది.

“అమ్మా! ఎవరో ఈపిల్లా?” అంది లలిత, తన కూతుర్ని ఎత్తుకొని సముదాయున్నానూ. తల్లి తెల్లబోయింది. “మన సుందరీనే! నీ చెల్లెలు!” అంది సర్దుకుని, ఆవిడ. “అయ్యో! బొత్తిగా రోజురోజుకూ కాటి

క్కాయునిపోతోందేమిటమ్మా? ఆ వ మోతా పట్టలేకపోయానుమ్మా! నాలుగేళ్లయినదిగా నేను చచ్చి!” అన్నది మమర్చింపూ లలిత. ఆమె వచ్చగా పొడుగు ఉంటుంది. తండ్రి మౌనంగా నిలబడిపోవటం గమనించినది సుందరి.

“అప్ప! కాలేయియ్యవ్!” అని అడిగింది. అలాకాసు తీసి ఇచ్చాడు ఆమెను. పరుగెత్తుకొని కొట్టువారికెళ్ళి గుప్పడు తిక్కవలెట్లు కొనుక్కుని వచ్చింది. నెమ్మదిగా అక్కణ్ణి లలిత వెళ్ళి అక్క ఒక్కో ముఖం మొడు తొక్కాన్న చిట్టికేసి చెయిచాసి, “దా! ఇందా అన్నప్ప!” అంది మురిపెంకా చూస్తూ. చిట్టి కాస్తప్పు సుందరికేసి ఎగాదిగా చూసి తల్లి కలుపుతో ముఖం దామకొంది.

“దా! చిట్టి! దామ్మా! కూడు ఈ బళ్ళబళ్ళి

ఇ ర ల క
 షో షో — ఎ. ఎల్. కాంకారావు
 (నికేందకాబాదు)

నీకే ఇచ్చేస్తా! దా!” ఎంతో ప్రేమగా పిలిచింది. “చెళ్ళవేం, పిన్ని పిలుస్తోంటే!” అంది అక్క. సుందరికి దైర్యం వచ్చి చిట్టినీ ఎత్తుకోబోయింది. ఆ పిల్ల నిలవిల్లాడుతూ క్రిందికి దిగజారి వేచిపొడ కాళ్ళు జాపుకుని కూర్చుని రాగాలు తీయటం ప్రారంభించింది. “అది దడుసుకొందే, సుందీ! పోవీరే, దాన్ని విడిపించకు! నాలుగు రోజులు మాలిమి అయితే అదే వస్తుంది, పిదగ్గరికి పోయి అడుకోమ్మా!” అంది అక్క.

తనతో ఎవ్వరూ అడుకోవటానికి రోజుని అక్కతో చెప్పటానికి ఆ పిల్లకు దైర్యం చాలలేదు. కాని ఎవరితో అడుకుంటుంది? అందరూ పిల్లలా తన్ను లొకువగా చూస్తారు. అలా మధ్యలో ఏదో వెనకబట్టి ఇనకలోకి ప్రో

జుట్టు పీతసేవారు. "నన్ను ముట్టుకోకు! నామాలకాకి!" అని ఏడిపించేవారు. బళ్లె మాస్టర్లు ఏమాత్రం కాస్త పాతం తప్ప అప్పజెప్పినా "సల్లమొద్దా!" అని తిడుతారు. సారుగింటి లక్ష్మికే ఒక్క తెళ్ళా రాకపోయినా, పాతాలు తిన్నగా అప్పవెప్పకపోయినా ఏమీ అనరు. ఎంతో గారంగా ముద్దుగా చూస్తారు. ఆ పిల్ల తెల్లగా బొద్దుగా ఉండటంనుంచి అందరి పిల్లలూ నేనంటే నేను అని పోటీలుపడి ఆ పిల్ల ప్రక్కనే కూర్చుంటారు. ఆ పిల్లకు అన్నలు చదువు రాకపోయినా ఎవ్వరూ ఏమీ అనరు. తన ప్రక్కన కూర్చోవటానికే ఎవ్వరు ఇష్టపడరు. స్కూలు వదలగానే తనోకర్తే రోడ్డు ప్రక్కగా తల వంచుకొని నడుచుకుంటూ ఇంటికి వచ్చేస్తుంది. తల్లి చూడటానికి భయం! తన్నుచూచి అందరూ వెక్కిరిస్తూ పుల్లూ, నవ్వుతున్నట్లు అనిపిస్తుంది. మొదట్లో తనను అంతా ఎందుకు లోకువగా చూస్తున్నారో తెలియక, నాలిక బయలుకుపెట్టి ఎవరన్నా, ఏమాన్నా అనటం తడవుగా వెక్కిరించేది! దానితో వాళ్ళ ఇంకా ఏడిపించేవారు. ఇప్పుడీ పుట్టుకు పెద్దదవుతున్నాకర్తీ తనలో ఏదో వికృతం ఉండటం వాళ్ళ అల్లా, వెలివేస్తున్నారనే విషయం ద్రుమపరుచుకున్నది. ఇందాక అక్కయ్య తనను 'కాటిక్కాయుపోతున్నాడే' అనటంతో ఇంత అవమానానికి కారణం తను నల్లగా ఉండటమే అని తేలిపోయింది. చివరికి చంపిపోవకూడా తనను చూసి జడుచుకుందన్న మాట! ఈ ఆలోచనతో కళ్ల నీళ్ళూరుతుండగా రోడ్డుమీద సరదాగా ఆనందపు సురగల్లా ఆడు కుంటున్న తోటి పిల్లలను తన కన్నీటి తెరల్లోంచి చూస్తూ, అరుగుమీద నిస్సహాయంగా నిలబడింది సుందరి. బజారునుంచి వచ్చిన ఆమె తాతయ్య సుందరి కళ్లల్లోని ఆవిని తడిసి, రోడ్డుమీద ఉత్సాహంగా ఆడుకొనే పిల్లల అవ్వదపు వడినీ గమనించారు. ఆమాంతం సుందరిని పైకెత్తుకుని ఆ పిల్ల రెండు చెంవలూ గాతంగా ముడ్చెట్టుకుని, "సుందీ! ఎందు కేడుస్తున్నావ్? పిచ్చిపిల్లా! నీకు ఆడు కుండుకు మంచి బొమ్మ ఇస్తా. ఏడవకు" అన్నారు.

సుందరిలో ఇందాకటినుంచీ కళ్లల్లోనే అరిపోదమనుకున్న దుఃఖమంతా కట్టుబెట్టి ఉరవళ్ళు వరవళ్ళుగా చెంవలమీద ప్రవహించింది. తాతయ్య మెడ కెగలించుకొని బిగ్గరగా ఏడ్చేసింది. ఆయన సుందరిని తోనికీ తీసుకొని వెళ్లి నమదాయిస్తూ, "చూడు, సుందీ! ఈ కృష్ణుడు బొమ్మ తీసుకో! ఈ బొమ్మలోనే ఆడుకో! ఎంత మంచివాడునుకొన్నావ్! నీకున్నా నల్లగా ఉంటాడు. అంతకన్న నల్లగా ఉన్న యమున నీళ్లలో కేరింతాలు కొడతాడు. నీలాంటి నల్లటి ఆడపిల్లలను ఎంతో ప్రేమిస్తాడు. అన్నలు నీలాంటివాళ్లలోనేకాని తెల్లటి వాళ్లలో ఆడనే ఆడడు" అన్నారు. ఆ మాటలు ఆ పిల్లదానిలో బలంగా హతు కునాయి. సుంద

కృష్ణ సుందరి

రికీ క్రమక్రమంగా నిశ్శబ్దంగా నీవించటం అలవాటు అయినది. స్కూల్లో కూడా ఎవరేమన్నా మౌనంగా నహించేది. ఆమె మంచితనాన్ని లోకువగా తీసుకుని అందరూ ఏడిపించేవారు. అయినా ఆమె తాతయ్య చెప్పిన చిన్ననాటి మాటలలో మానసికంగా దార్జ్యం సంపాదించింది. ఇంటికి రాగానే తన గదిలో కూర్చుని, తన నల్లని డ్రెస్సానితో తను ఆరోజు వడ్డ మాటలన్నీ చెప్పుకునేది. ఆ బొమ్మ తన మనస్సులోని బాధంతా విని తనను తాతయ్యలాగే నమదాయించినట్లు భ్రమించేది. దానితో ఆమె మనస్సు ఎంతో హాయిగా సున్నితంగా గాలిలో తేలిపోయే వేణు నాదంతో వివారించేది.

సుందరి, స్కూల్ కంట్రాటికి మంచి మార్కులలో స్కూల్ ఫైనల్ పాసయింది. అది అందరికీ ఆశ్చర్యకారణమే అయింది. ఎప్పుడూ నెమ్మదిగా మాట్లాడుతూ, నెమ్మదిగా చదువు తూండే ఈ పిల్లకు అంత విజ్ఞానం ఎట్లా ఒంట బట్టించానని ఆశ్చర్యపోయారు స్కూల్ మాష్టర్లు. ఈ నల్ల పిల్లకు అన్ని మంచి మార్కులూ రావటం తెల్ల పిల్లలకు నహించరాని విషయమే అయింది.

"మన సుందికి మంచి మార్కు లావా యేవ్! కాలేజీలో చేర్చిస్తాను" అన్నారు సుందరి నాన్న, అమ్మతో.

"నయం! బాగానే ఉంది నంబరం! ఇప్పటికే పెద్ద వాళ్ల కన్న అయిదారువేలు ఎక్కువన్నీ కాని ఇది ఇంట్లోంచి కదిలే సూత్రం కన్నట్టం లేదు. ఇంక కాలేజీలమ్మలుకూడా పంపిస్తే చూడాలి మన తిప్పలు" అన్న తల్లి మాటలు విన్నది సుందరి. తనకు పెళ్ళా! తనను ఎవరు పెళ్ళి చేసుకుంటారు? నిష్కారణంగా తోటి స్వక్తిని తను బాధించటం కన్న తన మానాన తను

నీలాటి రేపులో చిత్రం—మూడిరాజ మురళీకృష్ణ (ప్రొడరాబాధు-7)

ఉద్యోగం చేసుకుంటే, రోజులు నిశ్చింతగా దొర్లి పోతాయి.

"నాకు చదువుకోవాలని ఉండమ్మా!" అన్నది, తల్లి దగ్గరికి వచ్చి. కూతురు నిర్బలమైన ముఖం చూడగానే తల్లి పృథులయి స్వీకృతమైంది.

"కాలేజీ చదువులు అంటే మాలాలామ్మా? ఏదో ఇప్పటికే అలవ్యం అయిపోయింది. ముందు ముందు నీ పేళ్ళి చేయాలంటే బోలెడు ఖర్చు అవుతుంది."

"హానీ ఆనవనరంగా అంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టటం ఎందుకమ్మా? నేను ఏదన్నా చిన్న ఉద్యోగం చేసుకుంటాను."

"అదేం మాట తల్లీ! మన ఇంటావంటా లేనిది? ఇప్పటికే కాలయాపన జరిగిందే అని నేను విచారిస్తున్నాను. రోకులంతా, పెళ్ళిచేయలేక ఉద్యోగంలోకి దింపారని కాకుల్లా సాడుస్తారు. ఇప్పటికే నీకు అక్కయ్యలకంటే అయిదారు వేలు ఎక్కువ ఇస్తే కాని ముడిపడే సూత్రం కన్నట్టం లేదు. మళ్ళీ నీకొక్కడానికే ఇస్తే ఎట్లా కుదురుతుంది? ముగ్గురు బావలూ అలిగి కూర్చుంటారు. అందరికీ కలిపి ఒక్కసారిగా అంత డబ్బు ఎట్లా తేవాల్సి సతమతమవుతున్నాం నేనూ, మీ నాన్నానూ."

"నా ఇష్టమీద నేను ఉద్యోగం చేసుకుంటే లోకుల కెండుకు మధ్యని? మీరేం బలవంతుల చేకార నన్ను?"

"నీకు తెలిదు సుందీ! మన గుండెలను పిండే మూల సూదులపొక్కరీలు ఈ లోకుల మెదళ్ళు. వాళ్లకొచ్చే లబ్ధి ఏమీ లేకపోయినా, మనం అతి తెలివిగా మాట్లాడామనుకోవటంతో వాళ్లకొక తప్పి కలుగుతుంది."

"మనం వాళ్ల మాటల్ని తెక్కచేయనే వడ్డ, అమ్మా! మన కుటుంబ వరిస్తే తుట్టి బట్టి మనం నడుచుకునేదానికి ఒకరితో ఏం పని?" సుందరి ఎప్పుడూ ఇంతగా మాట్లాడి ఎరుగడు. ఆమెతో కలిగిన భావిని గూర్చిన అన్నపై యిందాకన వల్ల ఇన్ని మాటలు మాట్లాడి, తనలో తనే ఆశ్చర్య పోయింది.

"తెక్కచేయకపోవడానికి మనం అడవిలో లేముకద! నిత్యం వాళ్ల మధ్య ఉంటూ, వాళ్ల మధ్య మనలుతూ వాళ్ల మాటల్ని వినకుండా బ్రతకగలిగే నిశ్చలత్వం మనకెలా వస్తుంది? మనం ఋషులమా, పంచాగ్నిల మధ్య తపస్సేలు చేయగలగటానికి?"

సుందరిని నిస్సృహ అవరించింది. రోజులు తెక్కపెట్టుకుంటూంటే అవి తరగకుండా ఉన్నాయి. ఎవరైనా చూసుకుండుకు పన్నెరని తెలియగానే సుందరి గుండెలు దడదడలాడేవి. వీళ్ళ ఇవ్వదలచిన మొత్తానికొంది చూసుకుండుకు వెంటనే వచ్చేవారు. సుందరి పుట్టెడు బరువుతో నీళ్ళు కారిపోయేది. వాళ్ళు చూస్తూనే "వ్చ! బాత్తు గా నలుపు!" అనేసేవారు. ఆమాట వాళ్ళ అనకుండా వెళ్లలేకనేయేవారు. ఆ మాట

ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివత్వ వారపత్రిక

ఉ గా ది న వ ల ల పో టీ

రు 2,500 లు బహుమతులు

శోభకృతు సంవత్సరారంభసమయంలో కూడా నవలల పోటీ నిర్వహించాలని సంకల్పించాము. రచయితలకు, రచయి త్రులకు ఇతోధికమైన ప్రోత్సాహం ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము.

శోభకృతు ఉగాది నవలల పోటీలో గెలుపొందే నవలలకు ఈ దిగువ పేర్కొన్న విధంగా బహుమతులు ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము :

మొదటి బహుమతి రు 1,500 లు

రెండవ బహుమతి రు 600 లు

మూడవ బహుమతి రు 400 లు

పోటీలో పాల్గొనేవారు పాటించవలసిన నిబంధనలు ఇవి :

1. రచన 250 అక్షరాలకు కనికాంతు మించరాదు.
2. సిరాలో, కాగితానికి ఒక ప్రక్కనే వ్రాయాలి.
3. ఇతివృత్తం ఆంధ్రం జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి.
4. సాంఘిక, చారిత్రక ఇతివృత్తం ఏదైనా ఎన్నుకొనవచ్చు.
5. అనువాదాలకాక స్వీయ రచనలు మాత్రమే పోటీకి పంపాలి.
6. బహుమతిపొందని రచనలలో ప్రచుర

7. బహుమతి పొందని రచనలను, ప్రచురణార్థం కాని రచనలను త్రిప్పి పంపగలము.
8. పోటీకి పంపే రచనలను 'ఎడిటర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ సచివత్వ వారపత్రిక, చిత్తూరు'కు పంపాలి.
9. రచనమీద 'ఉగాది నవలల పోటీకి' అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.

ఉగాది నవలల పోటీకి రచనలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరితేది

1963 జనవరి 31

రచయితలు ఈ అవకాశం వినియోగించుకొని, తమ సంపూర్ణ నవలలను సహకారాల అందజేయాలని అర్థిస్తున్నాము. —ఎడిటర్

కృష్ణసుందరి

(36 వ పేజీ తరువాయి)

వినుటలోనే సుందరి నవనాడులూ క్రుంగి పోయేది. అల్లి, తండ్రి మటుకు తమ ప్రయత్నాలు ఈ పరాజయాలవల్ల మానేవారు కారు. ఓడిపోయిన కొద్దీ పట్టుదల పెరిగిపోయేది వారికి. చివరికి వాళ్ళ తీవ్ర ప్రయత్నాల వల్ల సుందర్కనం తల్లి తండ్రులు చిక్కుకున్నారు. వాళ్ళు నమ్మతి తెల్పినాడు సుందరి తన చెవులను తనే నమ్మలేక పోయింది.

కలా! కలా!! సుందర్కనం చూసుకుంటుకు వచ్చిన్నాడు అతనికే ఒకపారి తల్లి చూసింది. వచ్చగా పొద్దు ఉన్నాడు సుందర్కనం. అతన్ని చూస్తూనే చెప్పలేనంత జాలివేసింది సుందరికి. అతను ఎంతో దూరప్రాంతంనుంచి వచ్చాడు తనను చూసుకోవటానికి. కాని అతను తనకేసి చూడనేలేదు. తలవంచుకు కూర్చున్నాడు. అతను తనకేసి చూసి ఏ రిమార్కు ఇయ్యకుండానే అవతలికి వెళ్లిపోయినందుకు మున్నులో వేయి ప్రణతులర్పించింది సుందరి. అలాంటిది ఏకంగా పెళ్లికి ఒప్పుకున్నారంటే ఆమె విస్మయానికి అంటులేదు. అంతా భగవంతుని దయ అనుకున్నది. ఆమెకు స్కూల్ మానివేసినప్పటినుంచి దొరికిన పుస్తకమల్లా చదువుకుంటూ కూర్చునే అంజాలు అయినది. అందులో "ధర్మాంగద" చరిత్ర ఆమెకెంతో ఇష్టంగా ఉండేది. అందులోని "త్రైలోక్య సుందరి" దివ్య తిరువతుల్ని సేవించి, పామును మనిషిగా మార్చుకుంది. ఈ సుందరుడు కూడా తనతో దివ్య తిరువతుల్ని సేవించి, తను తెల్లగా, పాపురం రెక్కలా మారిపోతుండేమా ఎవ్వరికి తెలుసు? ఇతను తప్పకుండా తనను కావ విముక్తురాలుగా వేయగలిగిన సమర్థుడై ఉంటాడు. అందుకే తనను పెళ్లాడటానికి మాసికూడా ఒప్పుకున్నాడు. అతన్ని ఎల్లా పూజించాలి? తన హృదయంలో నిండు తూన్ల అమృతాన్ని అంతా బంగారు బిందెలలోనింపి అతన్ని అభిషేకం చెయ్యాలి. తన శరీరాన్నే కర్పూరంగా చేసి అతనికి హారతులియ్యాలి. ఇంత భక్తి మనస్సునిండా ఆనందించగా, పూజారీణి అయింది సుందరి.

వివాహ మంటపంలో పెళ్లికుమారుని తరపున వచ్చిన ప్రతిఒక్కరూ సుందరిని చూసి నిర్భాంతపోయారు!

"వ్స! వ్స! వ్స!" అని పెళ్లికూతురిని చూస్తూనే నిట్టూర్పులు విడిచారు. "డబ్బు కోసం కక్కూర్చి వడి సుందర్కనం జీవితాన్నే నాశనం చేసుకున్నాడు" అని అభిమానులు ఎంతో జాలి ప్రదర్శించారు.

"నువ్వు చూసుకొనే ఒప్పుకొన్నావా? అంతా అమ్మా వాళ్ళ ప్రయత్నమా?" అని దగ్గరి బంధువులు జిజ్ఞాస చూపించారు!

"ఏదో త్యాగం చేసేను డబ్బా వాయింపు కుండామనుకున్నావుటోయ్ త్రైయ్యో! ఏ త్యాగం

విలువ పదిహేనువేని కూసీ లాగేకాలే!" అని స్పృహతులు సుదర్శనం వీపుతట్టి మరీ చెప్పాడు. సుదర్శనం అవిరోధ ఉడకబెట్టిన కుడుములా పాపియాడు. పెళ్లిచూపులప్పుడు సుందరి కట్ట జాలివల్ల కలిగిన సానుభూతితో ఆలోచించ గలిగిన సుదర్శనం యువక మనస్సులోని భావాల పరిధి ఈ వివరీత గ్యాభ్యానాలవల్ల విస్తృతంకావ టానికి బదులు కుంచించుకపోయింది. ఆ వేడికి సానుభూతి కలిగిపోయి అతనికి జీవితంవల్ల కలిగిన తీవ్ర అనపాన బ్యారంట్ అవిరైపోయింది.

అతనితో జరుగుతున్న భావ సంఘర్షణ సుందరి సున్నిత హృదయం గ్రహించింది. తమ బంధువులంతా "మీ రెల్లాగయినా దేవాలయాలకులు. రంభల్లాంటి పిల్లలకి మేము సంబంధాలు కుదుర్చుకోలేకపోయాం. మీ రిట్టే చేయగలి గారు" అని తల్లిని అభినందిస్తున్నప్పుడూ, "నీ కెల్లా దొరికాడే! ఈ అయిడియల్స్!" అని తోటి అదపిల్లలు తన్ను వెచ్చుకున్నప్పుడూ సుందరి మనస్సు మధురోహాల్లో తేలిపోయింది.

ఈ సుడయకోసం కోటి జన్మాల తపస్సు వరంగా నేయి కన్పూలతో ఎదురు చూసింది.

ఆశాన్యం కలిగిపోయింది. సుందరి జీవి తప్ప చివరి కోరిక సుదర్శనం తీరని అందాల దాహంతో చెరిగిపోయింది. తను నిరర్థక జీవి! 'నన్ను ఎందుకు ఇల్లా పుట్టించావో భగ వంతుడా! పుట్టించివేశాడివి నన్ను గురించి సానుభూతితో ఆలోచించగలిగే మనస్సులను ఎందుకు లుప్తం చేశావో?'

అమె మనస్సులో తట్టిల్లుమని ఒక ఆలోచన మెరిసింది. ఇరువయినాళ్లంబూ క్రితం తాళి గట్టిన భర్త! తనతో జీవితాంతం గడవలేక చనిపోతానన్నాడు. అతను చనిపోతే తనకీ లోకంలో నిలువేముంబుంది? తనను బాలికగా, కన్యగా, నవ వధువుగా అడరించలేని ఈ సుందర బూవులు తను వింతతువుగా ఉన్నప్పుడు సాను భూతితో మాడగలుగుతారా? తను జీవన యాత్రను ఎలా నిర్వహించేది? తన మెళ్ల మూడుముళ్లూ వేసినందుకు ఆయనే తనకు తరవోపాయం చూపాల్సింది.

ఓబుకీమీది ఆలారం వాబుగుప్పర చూపెడు తుప్పది. అస్తమయం వచ్చేల్లో అప్పు డప్పుడూ నిద్రపట్టని కాకీ ఒకటి ఆరుస్తున్నది. శేషవారెవరో తలుపుగది గొల్లెం తీసినట్లున్నాడు. "టవ్" మని చప్పుడయింది. సుందరి కృత విశ్చయాలై లేచి నిలుచుంది. ప్రాతఃకాలపు చల్లని గాలి సుదర్శనాన్ని వోయిగా జోకొట్టు తుప్పది. సుందరి క్షణంపేపు అతని కాళ్లపైపు నిలుచుంది. అప్రయత్నంగా ఆమెకు కళ్లమ్మట్టి వీళ్ళ తిరిగాయి. జడవోని నవ్వుకాశి పూల చెండును అతని కాళ్లమీద వడిసి వెనుదిరిగి తలుపు తీసుకుని బదులుకు నిష్క్రమించింది. అందరూ గాత సున్నునీలో బీనవై ఉన్నాడు.

చెరువులో వీళ్ళు తన శరీరాన్ని చల్లగా తాకటంతో నిలుపురా పులకరించిపోయింది సాగ్గతమిచ్చాయి ఆ

జలతరంగాలు! దోపిలతో ఆ చల్లని వీళ్ళ ముఖంనిండా చల్లుకుంది. ఎంత హాయి! ఏదో తెలియని వివశక్త్యం ఆమెను ఆవరించింది. ఆకా శాస్త్రి వెన్నెలలో తెల్లబోతున్న తెలిమబ్బుల వివర నించి సలలిత మురళీ నివాదం, ఆమె చెవులలో సున్నితంగా ఏదో చెబుతున్నట్లు భ్రమించింది. చిన్ననాడు తన తాతయ్య తనవరం చేసిపోయిన నల్లదేవుడు తనతో ఏదో చెబుతున్నాడు. తన ఆరాధ్య దైవం! ఆ దేవుడు ఏమంటున్నాడు?

"రా చెలీ! నేను నలుపు! నువ్వు నలుపు! ఆ యమునవీళ్ళ నలుపు! ఈ నలుపులో మనం మలచుకున్న అందాల తలపుల తెలుపుల న్నవచ్చి తతో సుందర మనస్సుల మవుదాం! మన శరీరాల కన్నా నల్లనైన మనస్సులు కల ఈ శారీరక సుందరులవల్ల నీ జీవితానందమే సంక్లిష్ట మౌతున్నది. అది నేను భరించలేను. నా దగ్గరకు వచ్చివేయి, చెలీ! నేను నీ చిన్ననాటి నేస్తాన్ని. పిలమేమి రూపుణ్ణి. నిన్ను ఎంతో విండు మనస్సుతో ఆహ్వానిస్తున్నాను. నా దగ్గరకు వచ్చేయి చెలీ!"

ఆ మాటలు ఆ అలంమీది చిరుగాలి తరగి లోంచి తేలివస్తున్నాయి! తాతయ్య చెప్పిన మాటలు అక్షరాల విజం. ఎంత ఆదరంగా పిలుస్తున్నాడు! అందుకే నీ దేవప్రతిమలైనా నల్లని శిలలతో మలుస్తున్నారు! 'వాకో భగవ దంశ ఉన్నది కనుక నేను నల్లగా పుట్టాను. విజం! ఓహూ! అయ్యతం! ఎన్నాళ్లకు తెలిసింది?' సుందరి కళ్ళు భరించలేని ఆనందంతో అర మాతలు పడ్డాయి. అమె కాళ్ళు తేలిపో యాయి. ఆ వెన్నెల్లో మెరుస్తున్న నన్నుటి నీటి అలలపై అమె తుషార దిండుపులాంటి చీర చెరగు రెవరెవలాడుతూ వరుసుకోవటం ఉషా కన్య చూసి ఆ చెంగు అందుకోవటంకోసం వెరుపుమీదికి వంగింది. చంద్రాస్తమయాన్ని భరించలేని కలువలు బాధతో ముడుచుకుపోయి మొగ్గలైపోయాయి. ★

మా జీవిత విధానంతో
పరుల జోక్యాన్ని
సహించము
ఇది మా తిరుగులేని
నిర్ణయము

విజయసాధనకు
వజ్రసంకల్పముతో
విరామంలేకుండా
పనిచేయండి

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

చక్కెరతోగాని, చక్కెర లేకుండాని తరచుగా మూత్రం విసర్జించడం ప్రమాదకరమైన చిప్పాం. అది శరీర తల్పాన్ని ద్వందం చేయడమే కాకుండా, రోజు రోజుకు రోగిని మృత్యువేమిపాసికి తీసుకువస్తూంటుంది. అరంభంలో శారీరకంగా కాపి, మానసికంగాకాపి శ్రమవడదానికి అయిష్టత, నడుం నొప్పి, దృష్టి మాంద్యం, తొడలవద్ద తిమ్మిరి, సర్వ పాదాలణంగా బలహీనత మొదలైన లక్షణాలు కనబడుతూవుంటవి. ఈ లక్షణాలు గోచరించటం తోనే తగిన చికిత్స చేయకపోతే, పుత్రరోత్రరా అమితదాహం, ఆకలి, నోరు, గొంతు ఎండుక పోవుట, దురద, కాళ్లలో నొకటం, బరువు తగ్గటం, శరీరమంలా పొట్టు, కీళ్లవాతం, కళ్ల పొర, టి. బి, కురుపులు, రాచపుండు, తదితర తీవ్రవ్యాధులకు గురికావటం వస్తుంది. "వీనస్ చారం" బిళ్లలు వాడి వేలాది మంది శునుంపొంది మృత్యువాతవడకుండా తప్పించుకున్నారు. "వీనస్ చారం" బిళ్లలు ప్రాచీన యూనానాని వైద్యసిద్ధాంతం ప్రకారం శాస్త్రీయంగా అభివృద్ధి పూరి కలతోను, వనస్పతుల సారములతోను, స్వాభావికమైన క్షారములతోను తయారుచేయబడ్డవి. ఈ చికిత్సముదలుపెట్టిన రెండవ, రేడా మూడవ రోజుననే అమితదాహం మూత్రంలో చక్కెర తగ్గి, తరుచుగా మూత్రవిసర్జన చేయటం విరిచి పోతుంది. కొద్దిరోజులలోనే మీకు పగానికి పైగా స్వస్థత చేకూరినట్లు వినిచును. "వీనస్ చారం" ఖర్చు తక్కువ. విరచయమయినది. తీసుకోవడం సుంభం. ప్రత్యేక కఠినసథ్యాలకాపి, ఉపవాసాలు చేయవలసిన అవసరంకాపి వుండవు. రోగులు పుష్టికోసంబలప్రవర్ధకమైనవివిధసదాకములను భుజించవచ్చును. కోరికపారికి పూర్తివివరాలుకల సారస్వతం ఇంగ్లీషుతో వందబడును. 50 బిళ్లల తరిదు 8.75 న.పె. ప్యాకింగ్, పోస్టేజీ వుచితం.

(Selling Agents):
Barrys Commercial Corporation
(WHA)
27/A Dhurumtollah Street,
Calcutta-12.